

Inga djärva grepp på Margarita

TEATER

Teater Satori på Teaterhuset Luntan: En Satans lek. Manus: Leif Olberius efter Bulgakovs Mästaren och Margarita. Regi: Mikael Lidén. Scenografi: Jeanette Wiman. Kostym: Margit Forsberg. Medv: Dan Raskler, Göran Svensson, Bengt Å Håkansson, Justine Kirk, Leif Olberius, Åsa Nyhlén-Siviero, Beata Psilander, Andreas Ehres, Henrik Möller.

● Goethes Faust uppvarvad till komedi och förlagd till Moskva på 30-talet – det är Mästaren och Margarita det. romanen av Michael Bulgakov som gav sig på att reta sovjetstaten med Jesu lidanden, metafysik, allvarlig kritik mot byråkrati och den brist på moral som får människor att vända kappan efter vinden. Bulgakov skrev om mod och feighet – och lät Fan själv bli den som tvingar folk och fan

att bekänna färg. Teater Satori låter nu Woland, Mästaren och Margarita åter få kropp och röst högst upp inuti Teaterhuset Luntan. Källarteater, fyra trappor upp, alltså. Satori – som förut spelat Pasolini, Pirandello och Mishima – kastar sig över Bulgakov med liten ekonomi men stora ambitioner.

Leif Olberius, som också spelar smådjävulen Korovjev med en alldeles utsökt oskuld, har dramatiserat boken med den äran. Uppsättningen tar drygt tre timmar på sig att nå den försoning Bulkagov snickrat ihop åt författaren Mästaren som också blir en slags Jesusfigur men även åt Pontius Pilatus som under 2000 år ångrat en viss natt och ett särskilt beslut. Tidsplanen faller naturligt omkring varandra och följer romanen. "Allt" finns med; djävulsbalen, scenen på teatern då Woland gör moskvaborna tokiga med nylonstrumpor och dollarsedlar, avhuggna huvuden och

turgiskt är dramat tydligt, rytmiskt och sceniskt.

REGISSÖREN Mikael Lidén har uppenbarligen bestämt sig för att en enkel, avskalad och rak uppsättning. Scenbilden, av Jeanette Wiman, är mycket spartansk – några skärmar, en dörröppning, en spelplatta på golvet. Lidén litat på ensemblen och dess spel, här finns inga vidlyftiga scenerier, inga påhitt och yvigheter. Gruppen försöker gestalta skendet med en typiskt svensk psykologisk realism – och lyckas förvånansvärt bra. Texten och dess drastiska humor kommer väl fram – och själva budskapet att Gud brukar Djävulen som aktiv agent, en slags sked som rör runt den soppa som är världen, för att riva av masker och ställa ont mot gott.

Dan Raskler passar särskilt bra som Satan med mörk röst, långt, litet slitet hår – som en lätt åldrad Don Juan. Här anas pondus och scenisk auktoritet. Bengt Å Håkansson hoppar mellan olika grupper men hit-

tar alltid intensitet och kraft, först som Mästaren, sedan som Jesus. Göran Svensson växlar skickligt från sorgtyngd Pilatus till glättad teaterdirektör, också med närvaro. Henrik Möller är skojigt förvirrad som litteratör men väl snäll som helvetisk katt. Justine Kirk är självklar som Margarita, även om rollen är tämligen reducerad. Åsa Nyhlén-Siviero är skojig som dårhusdoktor.

Satoris teaterversion av Mästaren och Margarita är en nabil gestaltning och förkortning av romanen. Ingen avantgardism, inga djärva grepp eller himlastormningar. Iscensättningen är en kysk kyss på en älskad klassiker utan döda punkter. På det hela älskvärt om hur människor överlever inuti system samt hur samhället och omgivningen formar själar. Det tål att ses och tänka på, visserligen förvånansvärt institutionellt och traditionellt men ändå inkänt och sympatiskt.

LARS RING